

**Перелік пропозицій щодо перейменування вулиць та провулків міста Ізмаїла,
запропонований Придунайською історико-меморіальною комісією
при Ізмаїльському державному гуманітарному університеті**

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
<i>I. Назви на честь російських імперських та радянських воєнних діячів, символів радянської воєнної пропаганди та осіб, які входили до радянського героїчного пантеону</i>				
1.	вул. Гастелло	Микола Гастелло – радянський льотчик часів Другої світової війни, постать якого широко використовувалася в радянській пропаганді. Подвиг Гастелло піддається сумніву в сучасних дослідженнях Другої світової війни.	вул. Івана Шишманова	Іван Шишманов (1862–1928) – видатний болгарський літературознавець, етнограф, історик, філософ, освітньо-політичний діяч, дипломат, професор Софійського університету. Член Болгарської Академії Наук, дійсний член Наукового товариства імені Т. Шевченка. Перший посол Болгарії в Українській Державі та Українській Народній Республіці (1918–1919). Ініціатор і засновник численних болгарсько-українських товариств. Чоловік старшої дочки Михайла Драгоманова Лідії. Батько відомого болгарського політика Дімітра Шишманова. <i>Наявність вулиці Івана Шишманова підкреслює важливість болгарської спільноти в житті Буджаку, а також вказує на тривалі болгарсько-українські політичні й культурні взаємини. За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Івана Шишманова стане однією з головних вулиць мікрорайону Пойдовка. Її вибір мотивований вагомим вкладом цієї особи в розвиток українсько-болгарських взаємин.</i>
2.	вул. Героїв Сталінграда	Сталінградська битва – одна з ключових битв у ході німецько-радянської війни 1941–1945 рр. Героїзація битви стала одним із головних компонентів творення міфу про «Велику вітчизняну війну».	вул. Героїв Маріуполя	На даному етапі війни проти російської воєнної агресії оборона Маріуполя стала однією з ключових її битв, найвищим проявом героїзму Українських Захисників. Завдяки їм вдалося стримати наступ окупантів на Миколаїв та Одесу, отождивити Буджак та Ізмаїл, зокрема, від можливого десанту в перший, найскладніший, етап російського вторгнення 2022 року. Важливо також підкреслити спільність морських традицій Маріуполя та Ізмаїла, великих морських портів відповідно на Азовському морі та на Дунаї з виходом на Чорне море, на крайньому південно-східному і крайньому південно-західному рубежах України. <i>Наявність вулиці Героїв Маріуполя є виявом пошани до героїзму Українських Захисників під час українсько-російської війни. За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Героїв Маріуполя стане однією з головних міських артерій. Її вибір мотивований важливістю героїчного чину Захисників Маріуполя в сучасній історії України та унікальністю у світовій воєнній історії.</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
3.	вул. Глазунова	Василь Глазунов – радянський військовий діяч, генерал-лейтенант, двічі Герой Радянського Союзу, перший командувач Повітряно-десантних військ СРСР, ідейними послідовниками яких є російські десантники, які здійснюють агресію проти України.	вул. Євгена Чумаченка	Євген Чумаченко (1988–2020) – солдат Збройних сил України, учасник російсько-української війни. Уродженець Ізмаїла. З дитинства мешкав у місті Арциз. З 2018 року солдат 79-тої окремої десантно-штурмової бригади. 13 липня 2020 року загинув під час обстрілу терористами з гранатометів та стрілецької зброї поблизу села Славне (Мар'їнський район Донецької області). Похований у місті Арциз. Указом Президента України від 3 листопада 2020 року нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (помертвно). <i>Наявність вулиці Євгена Чумаченка є виявом пошани до подвигу українських воїнів, зокрема уродженців Ізмаїла, під час українсько-російської війни.</i> <i>Пропонується вулиці Василя Глазунова, названій на честь першого командувача Повітряно-десантних військ СРСР, дати ім'я українського солдата, десантника, уродженця нашого міста Євгена Чумаченка., який загинув у війні з Росією.</i>
4.	вул. Горшкова адмірала	Сергій Горшков – радянський воєначальник, флотоводець, творець ракетно-ядерного флоту СРСР. Фрегат «Адмірал флоту Радянського Союзу Горшков» є одним із суден ВМФ РФ, що задіяний у війні проти України.	вул. Миколаївська	Миколаїв – місто, обласний центр на півдні України. На даному етапі Війни за незалежність (українсько-російської війни) оборона Миколаєва є однією з ключових битв на півдні України. Завдяки успішній оборонній кампанії вдалося стримати наступ окупантів на Одесу, отож врятувати Буджак та Ізмаїл, зокрема, від можливого десанту в перший, найскладніший, етап російського вторгнення 2022 року. Важливо також підкреслити спільність морських традицій Миколаєва та Ізмаїла. <i>Наявність вулиці Миколаївської є виявом пошани до героїзму Українських Захисників під час українсько-російської війни.</i> <i>Пропонується вулиці Сергія Горшкова, названій на честь творця ракетно-ядерного флоту СРСР, дати ім'я українського міста, захисники якого у 2022 році відважно стримують російських окупантів; міста, яке зазнає постійних обстрілів у тому числі і з кораблів ВМФ РФ.</i>
5.	вул. Громової Уляни	Уляна Громова – радянська підпільниця, член штабу підпільної молодіжної організації «Молода гвардія», яка в січні 1943 р. була розкрита поліцією. Міф «Молодої гвардії» був створений після публікації однойменного	вул. Івана Сверчовського	Іван Сверчовський (Сверговський) (помер бл. 1575) – козацький низовий гетьман. У 1574 році разом із молдавським господарем Іваном III Водою брав участь у кампанії проти турків, зокрема в Буджацьких степах. Проявив себе як здібний полководець. За активної участі козаків було здобуто низку перемог, взято турецькі міста Браїлів (нині м. Браїла, Румунія) та Бендери (нині місто в Молдові). Одна з битв відбулася в червні 1574 року поблизу озера Кагул, недалеко від Ізмаїла. Народна дума подає, що Іван Сверчовський попав у полон, а згодом був обезголовлений і похований під Кілією.

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		пропагандистського роману О. Фадєєва.		<p><i>Наявність вулиці Івана Сверчовського засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Івана Сверчовського буде розташована в мікрорайоні Баранівка поруч із вулицями Пилипа Орлика (тепер Краснодарська), Запорізькою та Стефана Куницького (тепер Огарьова), символічно створюючи з ними «козацький простір» міста.</i></p>
6.	вул. Космодем'янської Зої	Зоя Космодем'янська – радянська комсомолка-диверсантка початкової фази німецько-радянської війни. Затримана місцевими селянами та передана німцям, як особа, що підпалювала селянські домівки. Але радянська пропаганда використовувала її образ як уособлення патріотизму та самопожертви.	вул. Ніни Строкатої	<p>Ніна Караванська (дівоче прізвище – Строката; 1926–1998) – українська дисидентка, радянська мікробіологиня та імунологиня, учасниця дисидентського руху в СРСР, співзасновниця Української Гельсінської групи й одна з провідних правозахисниць Одеси в радянський період. Народилася в Одесі, навчалася в місцевому медичному інституті (нині – Одеський національний медичний університет), який закінчила 1947 року. По закінченню інституту працювала молодшою науковою співробітницею, асистенткою кафедри епідеміології, а потім асистенткою кафедри мікробіології інституту. Згодом за розподілом Ніну Строкату було відправлено на два роки роботи в Татарбунарський район у місцеву районну лікарню, а згодом завідувачкою лікарської дільниці. 6 грудня 1971 року була заарештована. Її звинуватили в розповсюдженні «Українського вісника», самвидаву, а також написання листа на захист Юлія Даніеля. У зв'язку з цим арештом Ігор Калинець та В'ячеслав Чорновіл створюють у Львові Громадський комітет захисту Строкатої, куди увійшли Василь Стус, Леонід Тимчук, Петро Якір тощо. Це була перша відкрита правозахисна організація в Україні. Вже 1976 року Ніна Караванська стала однією зі членкинь-засновниць Української Гельсінської групи, яка була заснована радянськими дисидентами задля сприяння Гельсінських угод. Вона брала активну участь у цьому русі, зокрема, усі документи і звернення групи створювалися за її участю та нею ж підписувалися. Окрім того вона також підтримувала контакт із Московською Гельсінською групою.</p> <p><i>Наявність вулиці Ніни Строкатої-Караванської підкреслює вагомність дисидентського руху на Півдні України, де його головним осередком була Одеса. Істотним фактором на користь вибору прізвища дисидентки є її пов'язання з Буджаком, а саме з розташованими недалеко від Ізмаїла Татарбунарами, де вона працювала.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Ніни Строкатої-Караванської стане однією з головних вулиць мікрорайону Пойдовка. Її вибір</i></p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<i>мотивований важливістю цієї постаті в дисидентському русі, а також пов'язанням із регіоном.</i>
7.	вул. Кошового Олега	Олег Кошовий – один з учасників підпільної організації «Молода гвардія». Міф «Молодої гвардії» був створений після публікації однойменного пропагандистського роману О. Фадєєва.	вул. Михайла Чембержі	Михайло Чембержі (1944–2018) – уродженець Ізмаїла, відомий український композитор, вчений, педагог і громадський діяч. Народний артист України, академік Академії мистецтв, член-кореспондент Академії педагогічних наук, професор, лауреат декількох премій і міжнародних конкурсів. Розпочав педагогічну діяльність у ДМШ м. Ізмаїла (зараз – Музична школа ім. Михайла Чембержі) та Ізмаїльському державному педагогічному інституті. У 1994 р. заснував Київську дитячу академію мистецтв, яка зараз носить його ім'я. <i>Наявність вулиці Михайла Чембержі підкреслює вагомий внесок уродженців Ізмаїла в розвиток української сучасної культури, освіти й науки.</i>
8.	вул. Кутузова	Михайло Кутузов – російський полководець і дипломат. Один з учасників штурму фортеці Ізмаїл. Під час російсько-польської війни 1792 активно забезпечував перемогу Російської імперії. Як винагороду отримав на Поліссі маєтності, до яких належало понад 2,5 тис. кріпаків. За сталінських часів відбувається глорифікація образу Кутузова як символу російської воєнної слави.	вул. Івана Мазепи	Іван Мазепа (1639–1709) – гетьман України (1687–1709), один із найвизначніших військових і політичних діячів козацької доби; похований у Галаці (Румунія), неподалік Ізмаїла. Після поразки шведської армії в Полтавській битві (27 червня 1709 року) Іван Мазепа разом із Карлом XII дістався до міста Бендери (нині Молдова), що знаходилося на території, підвладній турецькому султану. У цьому місті він помер у ніч із 21 на 22 вересня 1709 року. Похований спершу на околиці с. Варниця, згодом був перепохований у церкві монастиря св. Георгія в Галаці, неподалік від Ізмаїла. Існують версії про знищення могили Мазепи під час воєнних кампаній XVIII–XX ст. Наприкінці 1950-х – на поч. 1960-х рр. церква св. Георгія була зруйнована. Нині місцезнаходження праху гетьмана невідоме. <i>Наявність вулиці Івана Мазепи засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Івана Мазепи стане однією з головних вулиць міста. Її вибір мотивований тим, що гетьман є однією з найважливіших постатей з історії України, яка безпосередньо пов'язана з регіоном.</i>
9.	вул. Макарова	Степан Макаров – російський флотоводець, океанограф, полярний дослідник, кораблебудівник, віце-адмірал. Фрегат «Адмірал Макаров» є	вул. контрадмірала Михайла Білинського	Михайло Білинський (1883–1921) — український військовий діяч, контрадмірал УНР. Один з організаторів українського морського міністерства. Міністр морських справ УНР; міністр внутрішніх справ УНР. Організатор та командир Дивізії морської піхоти Директорії УНР (1919–1921). Загинув у бою під час Другого зимового походу. Ім'я

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		одним із суден ВМФ РФ, що задіяний у війні проти України.		Адмірала Білінського присвоєно 36-й окремій бригаді морської піхоти Командування морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України, яка тримала оборону Маріуполя під час вторгнення Росії у 2022 році. <i>Наявність вулиці контрадмірала Михайла Білінського засвідчує тяглість українських морських традицій, а також підважує міф про Чорне море як виключну домену російського флоту.</i> <i>Пропонується вулицю Степана Макарова, названу на честь російського флотоводця, ім'ям якого носить фрегат, що здійснював збройну агресію РФ щодо України, перейменувати на вулицю одного з творців Українського флоту.</i>
10.	вул. Матросова	Олександр Матросов – рядовий-піхотинець, Герой Радянського Союзу. Подвиг Матросова радянською пропагандою був представлений як перший у своєму роді. Не розголошувався той факт, що до нього було вже 53 випадки подібної самопожертви.	вул. Арнаутська	Албанці в Україні (арнаути) – албанська етнічна меншина, яка проживає на території України. У 1811 р. албанські, болгарські та гагаузькі поселенці заснували село Каракурт поблизу міста Болград. <i>Наявність вулиці Арнаутської підкреслює поліетнічний склад населення регіону, а також тривалі українсько-албанські політичні та культурні взаємини.</i>
11.	вул. Можайського	Олександр Можайський – російський морський офіцер, капітан I рангу, винахідник першого у світі літака Можайського.	вул. Андрія Ляха	Андрій Лях (помер після 1778) – перший кошовий отаман Задунайської Січі у 1775–1778 роках. Після зруйнування за наказом Катерини II у 1775 році Запорізької Січі, не прийняв «російську імперську модель підданства», а вирушив із частиною козаків із Запоріжжя за Дунай. Завдяки його зусиллям повстала Задунайська Січ, оспівана у фольклорі та літературі. <i>Наявність вулиці Андрія Ляха засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i> <i>За умови прийняття пропозиції перейменування вул. Платова на вул. Задунайської Січі вулиця Андрія Ляха буде знаходитися недалеко від неї.</i>
12.	вул. Нахімова провулки Нахімова 1, 2, 3	Павло Нахімов – флотоводець Російської імперії, адмірал, переможець у Синопській битві, один з організаторів та керівників оборони Севастополя у 1854–1855 рр., герой Кримської війни.	вул. Захисників острова Зміїний	На початковому етапі Російського вторгнення 2022 року дії Захисників острова Зміїний стали уособленням українського спротиву окупантам. Фраза-відповідь прикордонників, які тримали оборону острова, котру отримав російський окупаційний корабель на пропозицію здатись, стала званою на увесь світ. Важливо також наголосити, що більшість гарнізону

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		<p>Образ Нахімова активно використовувався радянською пропагандою для підкреслення російської воєнної слави, у тому числі в назвах вулиць.</p>		<p>на острові Зміїний становили офіцери й солдати Ізмаїльського прикордонного загону. <i>Наявність вулиці Захисників острова Зміїний є виявом пошани до героїзму Українських Захисників, які здійснили спробу чинити спротив в умовах тотальної переваги ворога. Крім того, існування цієї вулиці дозволить звернути увагу громади на те, що полем битви в українсько-російській війні був і Буджак.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Захисників острова Зміїний стане однією з головних вулиць міста. Її вибір мотивований важливістю чину ізмаїльських прикордонників в українсько-російській війні.</i> <i>Пропонується вулицю адмірала Нахімова, названу на честь російського флотоводця, ідейні послідовники якого здійснюють обстріл українських міст, назвати на честь Українських захисників, які незважаючи на загрозу з боку флагмана Чорноморського флоту РФ не побоялися чинити спротив.</i></p>
13.	вул. Невського Олександра	<p>Олександр Невський – князь новгородський, псковський, великий князь владимирський, формальний великий князь київський. Образ Олександра Невського входив до радянського пантеону історичних героїв.</p>	вул. Івана Підкови	<p>Іван Підкова (1533–1578) – козацький кошовий отаман, молдавський господар (1577–1578). На прохання молдавських бояр восени 1577 року організував козацький загін для походу до Ясс, столиці Молдавського князівства. У вирішальній битві на р. Прут козаки розгромили молдавське військо й турецький загін. Іван Підкова був господарем Молдови до початку 1578 року, коли об'єднані сили турків, трансильванців і прихильників Петра VI Кульгавого змусили козаків відступити в Україну. На вимогу султана Мурада III був по-зрадницькому схоплений владою Речі Посполитої. Згідно з рішенням варшавського вального сейму його стратили у Львові. <i>Наявність вулиці Івана Підкови засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Івана Підкови стане однією з вулиць мікрорайону Баранівка. Крім того, тут розташовані вулиці Богдана Хмельницького, Петра Сагайдачного, Запорізька, пропонуються вулиці Пилипа Орлика (тепер Краснодонська), Задунайської Січі (тепер Матвія Платова), Андрія Ляха (тепер Можайського), Стефана Куницького (тепер Миколи Огарьова), Івана Сверчовського (тепер Лізи Чайкіної). Разом вони б творили символічний «козацький простір» міста. Неповдалі пропонується розташувати вулицю Василя Лупула, який був молдавським господарем, як і Іван Підкова.</i></p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
14.	вул. Нестерова	Петро Нестеров – російський пілот, перший виконавець «петлі Нестерова» та повітряного тарану.	вул. Софронія Почаського	Софроній (Стефан) Почаський (пом. після 1640) – богослов, письменник, засновник і ректор Ясського колегіуму (Academia Vasiliană, Молдова) і Києво-Могилянської академії, ігумен. У 1620-х роках навчався в Київській братській школі (його ім'я стоїть першим серед студентів-риторів, які підписалися під «Вершами на жалосний погреб... Петра Конашевича Сагайдачного» і проголошували їх на похороні гетьмана у 1622 році). Згодом був професором риторики й ректором Києво-Могилянського колегіуму. Відомий як богослов; брав участь в укладанні Петром Могилою та іншими вченими «Православного сповідання віри», схваленого Київським церковним собором у 1640 році та вселенськими патріархами у 1643 році. Один із засновників у Яссах друкарні й колегіуму на взірць Київського колегіуму, згодом названого Слов'яно-греко-латинською академією, що стала, фактично, першою вищою школою Молдови. <i>Наявність вулиці Софронія Почаського підкреслює важливість молдавської спільноти в житті Буджаку, а також вказує на тривалі молдавсько-українські політичні та культурні взаємини.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Софронія Почаського буде розташована поруч із вулицею Василя Лупула (тепер Бородінська), з яким вони разом творили навчальний заклад і типографію в Яссах. Неповдалік проходить також вулиця Кишинівська. Разом вони б творили «молдавський простір» міста.</i>
15.	вул. Осипенко	Поліна Осипенко – льотчиця, майор ВПС СРСР, Герой Радянського Союзу. Встановила 5 світових авіаційних рекордів висоти та дальності польоту для дружин. Загинула при виконанні службових обов'язків.	вул. Ольги Грозовської	Ольга Грозовська (справжнє прізвище Бойченко; 1885 -?) – відома українська співачка (меццо-сопрано). Сестра Миколи Бойченка, дружина Івана Гриценка. Уродженка Ізмаїла, дочка священника місцевої Свято-Миколаївської церкви. Закінчила Римську консерваторію (клас А. Котонї). Солістка Київської, Харківської, Одеської й Бухарестської опер. Володіла надзвичайно красивим і сильним голосом з особливо розвиненим нижнім регістром. У концертах виконувала українські народні пісні та романси. Разом із чоловіком 1911 року на фірмі «Екстрафон» (Київ) записала пісні «Де ти бродиш, моя доле» та «Коли розлучаються двоє». <i>Наявність вулиці Ольги Грозовської підкреслює вагомий внесок уродженців Ізмаїла в розвиток української та світової культури.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Ольги Грозовської стане однією з центральних вулиць міста й перетинатиметься з вулицею Семена Гулака-Артемівського (тепер Чкалова), одного з творців української опери. Таким чином буде закладено основу «музичного</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<i>простору» міста. Водночас пропонуємо перейменувати сквер Чкалова, розташований при вулиці Гулака-Артемівського (тепер Чкалова) і неподалік від вулиці Грозовської (тепер Осипенко), на Музичний сквер, аби пропагувати музичні традиції Придунав'я, як фольклорні, так і класичні. У майбутньому там може бути поставлений скульптурна композиція, яка би уособлювала ці традиції..</i>
16.	вул. Платова	Матвій Платов – російський граф, атаман Всевеликого війська Донського, генерал від кавалерії, який брав участь у всіх війнах Російської імперії кінця XVIII – початку XIX століття. Під час штурму фортеці Ізмаїл очолював Донські козацькі полки.	вул. Задунайської Січі	<p>Задунайська Січ - організація колишніх запорозьких козаків, що існувала з останньої чверті XVIII століття по 1828 рік у гирлі Дунаю. Зруйнування Запорозької Січі (1775) спричинило перехід частини запорожців на підвладну Османській імперії територію поблизу міста Очаків, а потім – пониззя Дністра й Дунаю. На правому березі Георгіївського гирла Дунаю в селищі Верхній Дунавець (пізніше Дунавецу-де-Сус; нині Румунія) вони створили Задунайську Січ.</p> <p>Задунайська Січ є виразним маркером української (козацької) присутності в Нижньому Подунав'ї, не враховуючи козацьких походів, а водночас найбільш впізнаваним. Існування Задунайської Січ започаткувало українську колонізацію регіону ще перед російською військовою присутністю. Частина українських сіл у регіоні є наслідком існування Задунайської Січі.</p> <p><i>Наявність вулиці Задунайської Січі засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Задунайської Січ стане однією з центральних вулиць мікрорайону Баранівка. Її вибір мотивований важливістю Задунайської Січі в житті Придунав'я. Крім того, тут розташовані вулиці Богдана Хмельницького, Івана Сагайдачного, Запорізька, пропонуються вулиці Пилипа Орлика (тепер Краснодарська), Івана Підкови (тепер Олександра Невського), Стефана Куницького (тепер Миколи Огарьова), Івана Сверчовського (тепер Лізи Чайкіної). Разом вони б творили символічний «козацький простір» міста.</i></p>
17.	вул. Пугачова	Омелян Пугачов – донський козацький отаман, один із керівників селянської війни на землях Російської імперії у 1773–1775 років. Образ Омеляна Пугачова входив до радянського пантеону історичних героїв.	вул. Кобзарська	Кобзар – український народний співець та музикант. Кобзарі були творцями, хранителями й передавачами епічної традиції у формі історичних пісень, дум (мелодійних речитативів змінюваних форм), релігійних піснеспівів, моралізаторських пісень, а також казок та переказів, супроводжуваних грою на кобзі, лірі або бандурі, звідки інша їхня назва – лірники або бандуристи. Кобзарство – символ української національної культури, непереможності й нескореності, волелюбної вдачі

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				українського народу, чистоти його духовних помислів. Кобзарство – унікальне явище не лише української, а і світової культури. Його носії – кобзарі, впродовж століть зберігали духовний генофонд народу, будили в ньому національну свідомість, передавали тисячолітню мудрість, розкривали правду життя, закликали до активності, згуртованості. <i>Наявність вулиці вказуватиме на український простір міста.</i>
18.	вул. Разіна Степана	Степан Разін – ватажок повстання 1667–1671 років у Московському царстві. Образ Степана Разіна входив до радянського пантеону історичних героїв.	вул. Міхая Емінеску	Міхай Емінеску (1850–1889) – румунський поет, публіцист, громадсько-культурний діяч, класик румунської літератури. Його юні роки пов'язані зі столицею Буковини – Чернівцями. У 1860–1866 роках із перервами навчався в Чернівецькій вищій гімназії. Він прихильно ставився до української культури, знав українську мову, високо цінував творчість Михайла Драгоманова та Івана Франка. <i>Наявність вулиці Міхая Емінеску вказує на зв'язок історії Ізмаїла з румунською історією й культурою, а також на тривалі українсько-румунські політичні та культурні взаємини. За румунських часів вулицею Міхая Емінеску називалася сучасна вулиця Холостякова.</i>
19.	пров. Суворова	Олександр Суворов – російський полководець. Штурмом взяв фортецю Ізмаїл (1790 р.). Був організатором придушень національно-визвольних повстань та депортацій, зокрема придушення Коліївщини в Правобережній Україні й повстання Костюшка, а також, в 1778 р. – депортації кримських християн до Російської імперії й 1782–1783 рр. – депортації з Кубані ногайців.	пров. Незалежності	У зв'язку з перейменуванням проспекту Суворова на проспект Незалежності пропонуємо перейменувати й відповідний провулок.
20.	вул. Тимошенка маршала	Семен Тимошенко – радянський воєначальник українського походження. Народний комісар оборони СРСР (1940-1941). Воював проти армії УНР, командував окупацією Фінляндії в 1940 році. Під час Другої світової війни керував	вул. Ігоря Бедзая	Ігор Бедзай (1972–2022) - військовий льотчик, Герой України, уродженець Півдня України (м. Миколаїв); проявив свою позицію під час окупації Криму (2014), вивівши звідти свій підрозділ, а 7 травня 2022 року загинув під час боїв за острів Зміїний. 2014 року 10-та бригада морської авіації, якою він командував, стала єдиним підрозділом ЗСУ, який зумів вивести з окупованого Криму свою бойову техніку. Ризикована операція з порятунку літаків та гелікоптерів під дулами автоматів окупантів була проведена під керівництвом І.

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		Харківською наступальною операцією, брав участь в розробці та проведенні Ясько-Кишинівської наступальної операції.		Бедзая. Одержав звання «Герой України» з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (2022, посмертно). Нагороджений також орденом Богдана Хмельницького III ст. (2014). <i>Наявність вулиці Ігоря Бедзая є виявом пошани до подвигу українських воїнів, зокрема тих, які утримували південні кордони України, під час українсько-російської війни.</i> <i>Пропонується вулиці Семена Тимошенка, названій на честь радянського воєначальника, що командував окупацією Фінляндії у 1940 році, дати ім'я Героя України Ігоря Бедзая, який загинув під час боїв за острів Зміїний.</i>
21.	вул. Толбухіна	Федір Толбухін – радянський воєначальник. Під час Другої світової війни командував військами Південного, 3-го і 4-го Українських фронтів, які брали участь у боях в Україні, Молдові, Румунії, Болгарії, Югославії, Угорщини й Австрії.	вул. Степана Чобану	Степан Чобану (1963–2022) – військовий льотчик, Герой України, уродженець села Долинське з-під Рені (зараз Ізмаїльський район), представник молдавської спільноти Буджаку. «Військовий льотчик 1 класу», брав участь у трьох військових парадах із нагоди Дня Незалежності України – пролітав над Хрещатиком у 1996, 2001, 2008 роках. 2010 року пішов на пенсію, але через п'ять років, у зв'язку з військовою агресією РФ, вирішив повернутися до лав ЗСУ. Як один із найдосвідченіших льотчиків українських ВПС, постійно виконував бойові чергування в складі сил протиповітряної оборони. 24 лютого 2022 року вивів літак з-під підступного ракетного удару країни-агресора, з честю й гідністю продовжував виконувати бойові вильоти. 28 лютого на літаку Су-27 першим піднявся в повітря і вступив у повітряний бій над Кропивницьким, відволікаючи на себе ворожу авіацію, був атакований ракетами, внаслідок чого загинув смертю хоробрих. Його дії забезпечили підняття в повітря решти літаків частини, виведення їх з-під удару та перебазування на резервний аеродром. Одержав звання «Герой України» з удостоєнням ордена «Золота Зірка» (2022, посмертно). <i>Наявність вулиці Степана Чобану є виявом пошани до подвигу українських воїнів, зокрема уродженців Ізмаїльського району, під час українсько-російської війни.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Степана Чобану стане однією з головних вулиць міста. Її вибір мотивований важливістю подвигу уродженця Ізмаїльського району, удостоєного найвищої державної нагороди «Герой України» (посмертно). Пропонується ім'я українського воїна Степана Чобану дати вулиці, названій на честь радянського воєначальника Федора Толбухіна.</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
22.	вул. Ушакова	Федір Ушаков – російський флотоводець, адмірал. Під час російсько-турецької війни 1787–1791 рр. завдав поразки турецькому флоту біля острова Фідонісі (Зміїний).	вул. Михайла Веселкіна	Михайло Веселкін (1871–1919) – російський контрадмірал Свити його імператорської величності. Український дипломат, військово-морський аташе Посольства Української Держави в Болгарії (1918). У роки Першої світової війни керував експедицією особливого призначення на Дунаї (її діяльність розповсюджувалась на сучасний Ізмаїльський район). Комендант Севастопольської фортеці (1916 – 1917). Перебував на військовій службі в Українській Державі, в 1918 році призначений військово-морським аташе Посольства Української Держави в Болгарії. Розстріляний більшовиками 19 грудня 1919 року в Петрограді. <i>Наявність вулиці контрадмірала Михайла Веселкіна буде слугувати нагадування про сторінки історії міста в роки Першої світової війни.</i>
23.	Холостякова	Григорій Холостяков – радянський воєначальник, віце-адмірал. У роки Другої світової війни був начальником штабу Новоросійської військово-морської бази, пізніше її командиром. У грудні 1944 р. Холостяков очолив Дунайську флотилію.	Буртівська	Родина Буртів у кін. XIX – на поч. XX ст. (на рівні із Захаріаді, Тульчіановими та Авраамовими) зробили значний внесок у торговельно-промисловий розвиток м. Ізмаїл. Є версія, що їх маєток займав цілий квартал між сучасними вулицями Грецькою, Бендерською, Кишинівською та Героїв Сталінграду. Один із представників роду – Михайло Бурт – на межі XIX – XX ст. був почесним попечителем Ізмаїльської чоловічої гімназії. На сьогодні в місті зберіглось кілька об'єктів пов'язаних з ім'ям Буртів: маєток на вул. Грецькій, родовий пантеон у Парку пам'яті, а також будівля колишньої чоловічої гімназії на вул. Героїв Сталінграду. <i>Наявність вулиці Буртівської підкреслює вагомий внесок торговельно-промислових родів у розвиток Ізмаїла в кін. XIX – на поч. XX ст.</i>
24.	вул. Фучіка Юліуса, пров. Фучіка Юліуса	Юліус Фучик – чеський письменник і журналіст. Член Комуністичної партії Чехословаччини. Він належав до групи журналістів, яка відкинула будь-яку критику СРСР, а збірка його репортажів із Радянського Союзу – «Країна, де завтра вже означає вчора» є прикладом украї упередженого висвітлення радянської держави. Під час Другої світової війни – діяч Руху Опору. Страчений у нацистській	вул. Європейська	Наявність вулиці Європейської підкреслить євроатлантичний рух України та вказуватиме на допомогу, яку надають європейське суспільство українцям у зв'язку з воєнною агресією РФ. <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Європейська стане однією із центральних вулиць міста.</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		в'язниці. Включений до радянського героїчного пантеону.		
25.	вул. Чайкіної Лізи	Єлизавета Чайкіна – секретар Пенівського підпільного райкому комсомолу Калінінської області, одна з організаторів партизанського загону під час німецько-радянської війни. Не має жодного відношення до історії України та Ізмаїла.	вул. Аркадія Васлуйського	Аркадій Васлуйський (помер 1877) – перший ізмаїльський старообрядський єпископ (1857–1877). Спершу з 1854 року очолював Васлуйську єпархію, а у 1857 році переїхав до Ізмаїла, який втратила Росія. Кафедральним собором став Свято-Нікольський храм. <i>Наявність вулиці Аркадія Васлуйського засвідчує важливу роль старообрядської (липованської) спільноти в житті Буджаку. За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Аркадія Васлуйського буде розташована неподалік від Свято-Нікольської церкви, яка була кафедральним собором старообрядців від часу служіння цього єпископа аж до Другої світової війни.</i>
26.	вул. Чкалова, провулки Чкалова 1,2	Валерій Чкалов – російський льотчик-випробувач. Розробив низку нових фігур вищого пілотажу, випробував понад 70 типів літаків. Не має жодного відношення до історії України та Ізмаїла.	вул. Семена Гулака-Артемівського	Семен Гулак-Артемівський (1813–1873) – український оперний співак, композитор, драматичний актор, драматург, автор опери «Запорожець за Дунаєм» (1862; прем'єра 1863), однієї з перших опер на лібрето українською мовою; у ній розповідається про повернення запорожців з Османської імперії до України. <i>Наявність вулиці Семена Гулака-Артемівського засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в культурний простір України. За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Семена Гулака-Артемівського стане однією з центральних вулиць міста й перетинатиметься з вулицею Ольги Грозовської (тепер Осипенко), оперної співачки, уродженки Ізмаїла. Таким чином буде закладено основу «музичного простору» міста. Водночас пропонуємо перейменувати сквер Чкалова, розташований при вулиці Гулака-Артемівського й неподалік від вулиці Грозовської (тепер Осипенко), на Музичний сквер, аби пропагувати музичні традиції Придунав'я, як фольклорні, так і класичні. У майбутньому там може бути поставлений скульптурна композиція, яка би уособлювала ці традиції.</i>
II. Назви, пов'язані з географічними об'єктами, що були місцями російської бойової слави й символами радянської воєнної пропаганди, іншими російськими й радянськими географічними об'єктами та військовими формуваннями, а також назви на честь ключових свят радянського календаря				
27.	Апшеронський пров.	Апшеронський 81-й піхотний полк – піхотна військова частина Російської імперії. Брав участь у багатьох військових кампаніях, зокрема у взятті фортеці Ізмаїл під командуванням О. Суворова	Бахчисарайський провулок	Бахчисарай був столицею Кримського ханства, якому підпорядковувалася Буджацька орда, що в ранньомодерний час кочувала між Дністром і Дунаєм. <i>Наявність Бахчисарайського провулку має не лише підкреслити приналежність українських земель, і зокрема Буджаку, до Великого фронтиру Європи (християнсько-мусульманського порубіжжя), а й</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		(1790), придушенні повстання Тадеуша Костюшка, де під час так званої «різни на Празі» (1794), на передмісті польської столиці Варшави, загинуло до 20 тис. цивільного населення, а згодом у кривавому підкоренні народів Кавказу й Середньої Азії.		<i>підважити міф про наших «одвічних ворогів» турків і татар. Назва провулку має також стати виявом солідарності з кримськими татарами, батьківщина яких із 2014 року окупована Росією. За умови прийняття цієї пропозиції Бахчисарайський провулок буде розташований на території колишньої турецької фортеці. Слід пам'ятати, що в пізньому середньовіччі й у ранньомодерний час Ізмаїл безпосередньо підпорядковувався Порті, а Кримське ханство водночас було її васалом.</i>
28.	вуд. Краснодонська	У місті Краснодон (нині Сорокине) Луганської області під час Другої світової війни діяла підпільна організація «Молода гвардія». Міф «Молодої гвардії» був створений після публікації однойменного пропагандистського роману О. Фадєєва.	вул. Пилипа Орлика	<p>Пилип Орлик (1672–1742) – гетьман Війська Запорозького та Правобережної України (1710–1714), гетьман України в еміграції (1714–1742). Його діяльність в еміграції була пов'язана в тому числі з нашим регіоном. Після поразки шведсько-українських військ у Полтавській битві (1709) і смерті Івана Мазепи був обраний на козацькій раді в Бендерах (тепер Молдова) гетьманом (1710). Тоді ж між ним і козацькою старшиною було укладено угоду під назвою «Пакти й Конституції законів, вольностей Війська Запорозького», відому як «Конституція Пилипа Орлика». Протягом наступних чотирьох років намагався з допомогою військових походів та дипломатичних заходів поширити свою владу на Правобережну та Лівобережну Україну. Дипломатичні заходи Орлика сприяли тому, що Османська імперія оголосила війну Росії. Його союзниками в Прутському поході проти Петра I були буджацькі татари, які кочували в нашому регіоні. За Прутським трактатом (1711) між цими державами Петро I мав вивести свою армію із Правобережжя, яке переходило під владу гетьмана Орлика, однак це не було реалізовано. З 1714 року жив у еміграції. Наприкінці життя мешкав у Молдавському князівстві (в Хотині, Чернівцях, Каушанах); помер у Яссах.</p> <p><i>Наявність вулиці Пилипа Орлика засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Пилипа Орлика стане однією з найважливіших вулиць мікрорайону Баранівка. Її вибір мотивований важливістю постаті гетьмана в історії України та його пов'язання з регіоном. Крім того, у мікрорайоні Баранівка розташовані вулиці Богдана Хмельницького, Івана Сагайдачного, Запорізька, пропонуються вулиці Задунайської Січі (тепер Матвія Платова), Івана Підкови (тепер Олександра Невського), Стефана Куницького (тепер Миколи Огарьова), Івана Сверчовського (тепер Лізи Чайкіної). Разом вони б творили символічний «козацький простір» міста.</i></p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
29.	вул. Перекопської дивізії	51-ша Перекопська дивізія – радянське військове формування. Створена в 1919 р. Відіграла важливу роль у встановленні радянської влади під час більшовицької інтервенції 1917–1921 рр. в Україні. У червні 1940 р. брала участь у т. зв. «Бессарабському поході» проти Румунії. У 1941 р. разом із прикордонниками та моряками Дунайської флотилії взяли участь у наступальній операції Кілія-Веке. Розформована в 1942 р.	вул. контрадмірала Михайла Остроградського	Контрадмірал Михайло Остроградський (1870–1923) – український військовий діяч, контрадмірал, командуючий Чорноморським флотом Української Держави. Народився у старовинній козацькій родині, що походила від гетьмана Данила Апостола. 6 травня 1917 року призначений командиром Севастопольського гарнізону. З розвалом Російської імперії та проголошенням в Україні Центральної Ради, Михайло Остроградський активно включається в процес українського військового будівництва. Він однозначно зайняв чітку і тверду позицію щодо відродження державного флоту України. Після проголошення Української Народної Республіки в листопаді 1917 року, тодішній командувач ЧФ контрадмірал Олександр Немітц за підтримки Михайла Остроградського направив телеграму Генеральному Секретарю військових справ УНР про визнання флотом влади УНР. 30 квітня 1918 року призначений командувачем Українським Воєнним Флотом у Севастополі. На початку червня цього ж року наказом гетьмана Скоропадського Михайлу Остроградському присвоюється військове звання контрадмірал. Помер у Бухаресті (Румунія). де й похований. Ім'я контрадмірала Михайла Остроградського носить 35-та окрема бригада морської піхоти, яка базується на Одещині, зокрема в Буджаку, в Сараті та Болграді. <i>Наявність вулиці контрадмірала Михайла Остроградського засвідчує тяглість українських морських традицій, а також підважує міф про Чорне море як виключну домену російського флоту.</i> <i>Пропонується вулицю Федора Ушакова, названу на честь російського флотоводця і адмірала, ідейні послідовники якого обстрілюють українські міста, перейменувати на вулицю творця Українського флоту.</i>
30.	вул. Першотравнева, провулки Першотравневий 1, 2, 3	Названа на честь одного з ключових свят радянської доби – Дня міжнародної солідарності трудящих. Використовувалося в радянській символічній політиці як засіб пропаганди.	вул. Кавказька	Кавказ – одне із передмість Ізмаїла, що знаходилось на східному напрямку від міста, між передмістями Копана Балка й Пойдовка. Назва зафіксована на картах румунського часу та в документах радянського періоду. <i>Наявність вулиці Кавказької сприятиме збереженню в пам'яті населення географічних назв колишніх передмість. Нинішня вулиця Першотравнева є однією з найбільших вулиць, яка проходить по території колишнього передмістя.</i>
31.	вул. Фанагорійська	Фанагорійський гренадерський полк – піхотна військова частина Російської імперії. Сформована в	вул. Хабіші-аги	Мехмед Хабіші-ага – головний управитель придворних покоїв (кизлар-ага) султана Мурада III. В 1589 р. отримав султанську грамоту з дозволом

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		1790 р. А. Суворовим. Солдати полку брали участь у російсько-турецьких війнах та штурмі фортеці Ізмаїл 1790 р.		впорядкувати переправу у місцевості «Ісмаїл Гедічі» та заснувати поблизу місто [тепер Ізмаїл] і пристань. <i>Наявність вулиці Мехмеда Хабіши-аги засвідчує пошану до засновника міста, а також підважує основи міфу про пізнє російське походження Ізмаїла.</i> <i>Пропонується перейменувати вулицю Фанагорійську на вулицю Мехмеда Хабіши-аги, оскільки вона розташована на території колишньої турецької фортеці Ізмаїл.</i>
32.	вул. 8 Березня	Названа на честь одного з ключових свят радянської доби – Міжнародного жіночого дня. Використовувалося в радянській символічній політиці як засіб пропаганди.	вул. Княгині Ольги	Ольга (910 – 969) – княгиня київська, дружина київського князя Ігоря Рюриковича. Після смерті чоловіка (осінь 944) стала регентом при малолітньому сину Святославу, і фактичною правителькою Русі у 944 – 964 роках. У зовнішній політиці підтримувала дружні стосунки із Візантією, 946 або 957 року відвідала Константинополь, де уклала угоду з імператором Костянтином VII Багрянородним і прийняла християнство. Під час цього візиту Ольга пропливала вздовж берегів Буджаку. <i>Наявність вулиці княгині Ольги засвідчує значний внесок жінок в історію Українських земель, а також, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця княгині Ольги стане однією із важливих вулиць мікрорайону Баранівка. Тут також розташована вулиця Ярослава Мудрого, пропонуються вулиці Короля Данила (тепер Щусєва) та Берладська (тепер Єсеніна). Разом вони б творили символічний «княжий простір» міста.</i>
III. Назви на честь російських (імперських і радянських) культурних та наукових діячів				
33.	вул. Белінського, провулки Белінського 1,2,3	Віссаріон Белінський – російський революційний демократ, літературний критик і публіцист, філософ-матеріаліст.	вул. Соломії Крушельницької	Соломія Крушельницька (1872–1952) – українська оперна співачка, педагогиня. За життя Соломію Крушельницьку визнали найвидатнішою співачкою світу, у сучасній українській традиції входить до переліку найвідоміших жінок давньої та сучасної України. У 1896–1897 рр. Соломія Крушельницька була запрошена на гастролі до Одеси у складі італійської оперної трупи. На сцені Одеської опери відбулося 35 вистав за її участю. <i>Наявність вулиці Соломії Крушельницької вказуватиме на український простір міста.</i>
34.	вул. Бородіна	Олександр Бородін – російський композитор і вчений-хімік. У	вул. Василя Лупула	Василь Лупул / Васіле Лупу (пом. 1661) – молдавський господар (1634–1653), меценат молдавської та української культури, союзник гетьмана

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		своїх творах Бородін часто звертався до теми величі російського народу.		<p>Богдана Хмельницького, а також його родич (Тиміш Хмельницький оженився з Роксандою Лупулівною).</p> <p>Меценатська діяльність цього господаря символічно поєднує Молдову і Румунію з одного боку та українські Галичину і Буджак з іншого, а також є уособленням єдиного культурного простору середини XVII століття.</p> <p>Василь Лупул був, зокрема, фундатором церкви Св. Параскеви-П'ятниці у Львові, монастиря Трьох Святителів у Яссах (Румунія), куди переніс мощі шанованої в Болгарії, Сербії, Молдові, Румунії і Україні Св. Параскеви Тирновської, а також заснував церкву Св. Миколая Чудотворця в Кілії. За його правління і за сприяння київського православного митрополита Петра Могили в 1640 році у столиці Молдавського князівства Яссах було відкрито Слов'яно-греко-латинську академію, перший вищий навчальний заклад у цій країні. Також з ініціативи Василя Лупула та за підтримки митрополита Могили у 1642 році там же виникла перша в країні друкарня.</p> <p><i>Наявність вулиці Василя Лупула підкреслює важливість молдавської спільноти в житті Буджаку, а також вказує на тривалі молдовсько-українські політичні та культурні взаємини.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Василя Лупула буде розташована в мікрорайоні Баранівка, поруч із вулицею його союзника й родича Богдана Хмельницького. Неподалік проходить вулиця Кишинівська, а недалеко від неї вулиця Софронія Почаського (теперішня Петра Нестерова), київського ченця, соратника Петра Могили і сучасника Василя Лупула, творця молдавського вищого шкільництва і друкарства.</i></p>
35.	вул. Гагаріна	Юрій Гагарін – льотчик-космонавт СРСР. Став першою людиною в світовій історії, що здійснила політ у космічний простір. Образ Гагаріна активно просувався радянською пропагандою.	вул. Григорія Сковороди	<p>Григорій Сковорода (1722–1794) – український філософ-містик, богослов, поет, педагог, можливо, і композитор літургійної музики. Мав значний вплив на сучасників і подальші покоління своїми байками, піснями, філософськими творами, а також способом життя, через що його називали «Сократом».</p> <p><i>Наявність вулиці вказуватиме на український простір міста.</i></p>
36.	вул. Гайдара, пров. Гайдара	Аркадій Гайдар – колишній чекіст, потім російський радянський дитячий письменник-прозаїк, висміював прихильників УНР; автор широко відомої свого	вул. Самійла Кішки	<p>Самійло Кішка (Кушка, Кошка) (1530 (?) – 1602[2] (1620)) – шляхтич брацлавський із роду Кошичів або Кошків. Козацький отаман, старший війська Запорозького (1574 – 1575, 1599 – 1602). З 1567 р. й упродовж двох років штурмував міста Козлов, Ізмаїл, Кілю, Аккерман та Очаків,</p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		часу повісті «Тимур та його команда».		нешадно громив османські галери в морі. Керував козацьким військом у Лівонській кампанії. <i>Наявність вулиці Самійла Кішки засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i> <i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Самійла Кішки буде розташована в мікрорайоні Баранівка поруч із вулицями Пилипа Орлика (тепер Краснодарська), Запорізькою та Стефана Куницького (тепер Огарьова), символічно створюючи з ними «козацький простір» міста.</i>
37.	вул. Герцена пров. Герцена	Олександр Герцен – російський письменник, публіцист, літературний критик, філософ, революціонер-демократ. Належав до плеяди російських революційних демократів, як попередників російського соціал-демократичного руху.	вул. Миколи Бойченка	Микола Бойченко (1894/1896 – 1946/1947) – відомий український композитор, музикознавець і диригент. Брат Ольги Грозовської, Імовірно, уродженець Ізмаїла, син священника місцевої Свято-Миколаївської церкви. Закінчив Київську консерваторію (1919). Під час навчання працював акомпаніатором керованого О. Кошицем студентського хору Київського університету. Удосконалював професійну майстерність в Парижі. Викладав у Київській консерваторії гармонію (1919-1922). У 1922-1923, 1929-1930 роках працював у Кишиневі, де організував і очолив Спільку ліричних артистів. У 1924-29 роках – викладач теорії музики та композиції в Національній академії святої Цецилії у Римі; автор підручника «Nuovi principi della composizione musicale» («Нові принципи музичної композиції», Рим, 1928). Згодом викладав у Парижі, Чернівцях, Бухаресті. Упорядник збірника «150 буковинських народних пісень із села Чумкова» (1935); автор п'єс, хорів, пісень на слова Т. Шевченка, Ю. Федьковича, І. Мазепи, обробок народних пісень. <i>Наявність вулиці Миколи Бойченка підкреслює вагомий внесок уродженців Ізмаїла в розвиток української та світової культури.</i> <i>Враховуючи вагомий внесок Миколи Бойченка, вважаємо доцільним назвати одну з головних вулиць мікрорайону Баранівка на його честь, зокрема вулицю Герцена.</i>
38.	вул. Гончарова	Іван Гончаров – російський письменник, член-кореспондент Імператорської Академії наук по Розряду Російської мови і словесності.	вул. Князя Святослава	Святослав Ігорович – великий князь київський (945–972), батько Володимира Великого. Вів активну зовнішню політику, значно розширив територію Руської держави, протистояв тиску печенігів. Перший з київських правителів звернув увагу на Балкани. Був вагомою фігурою у трикутнику "Русь – Болгарія – Візантія". 967 року «рушив Святослав на Дунай на Болгар», як союзник Візантії. Після поразки Болгарії отримав частковий контроль над Нижнім

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<p>Подунав'ям. 968 року Святослав повертається до Києва, аби захистити місто від печенігів. У 969–971 роках знову Святослав перебуває на Балканах. Цього разу, побоюючись утвердження Київської держави в регіоні, Візантія виступила проти Святослава. На деякий час союзником київського князя став болгарський цар Борис II. Найважливіша битва військової кампанії відбулася у 971 році біля Доростола (тепер Сілістра, Болгарія) на Дунаї. Поразка Святослава, а також підписання мирного договору з Візантією, не дозволили Київській державі наприкінці X століття, утвердитися у Подунав'ї.</p> <p><i>Наявність вулиці князя Святослава засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця князя Святослава стане однією із важливих вулиць мікрорайону Баранівка. Тут також розташована вулиця Ярослава Мудрого, пропонуються вулиці Ярослава Осмомисла (тепер Щусєва) та Берладська (тепер Єсеніна). Разом вони б творили символічний «княжій простір» міста.</i></p>
39.	вул. Горького	Максим Горький – російський, пізніше радянський «пролетарський» письменник, драматург та публіцист; член РСДРП(б). Називав українську мову «наречієм».	вул. Михайла Василюка	<p>Михайло Василюк (1942–1991) – український поет, громадський діяч, член Спілки кобзарів України, політик, композитор, актор, музикант-бандурист. У 1980 р. в Ізмаїлі заснував жіночий ансамбль «Кобзарська дума». У 1989 р. створив і очолив Товариство шанувальників української мови ім. Тараса Шевченка (згодом товариство отримало назву «Просвіта»). Брав активну участь у оглядах художньої самодіяльності у Львові та Києві. Був ініціатором створення сторінки «Рідне слово» у газеті «Придунайские вести» та радіопередачі «Придунай журавлиний». М. Василюк був директором Міжрейсового клубу моряків Дунайського пароплавства.</p> <p><i>Наявність вулиці Михайла Василюка підкреслюватиме внесок талановитих мешканців Ізмаїла в розвитку української мови і культури міста і регіону.</i></p> <p><i>Враховуючи вагомий внесок Михайла Василюка, вважаємо доцільним назвати одну з центральних вулиць на його честь, зокрема вулицю Горького.</i></p>
40.	вул. Грибоедова провулки Грибоедова 1,2	Олександр Грибоедов – російський дипломат, поет, драматург, піаніст, композитор, дворянин.	вул. Галацька	<p>Галац (або Галаць, давня руська назва Малий Галич; рум. Galați) — місто і порт на сході Румунії, восьме за кількістю населення місто країни, адміністративний центр повіту Галац, розташований на лівому березі Дунаю, за 150 км від Чорного моря в Румунській Молдові. В руські часи у</p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				12 ст. місто було головним торговим центром Берладської землі (до якої входив і Буджак). Малий Галич мав назву за столичним містом Галич на Дністрі у Галичині. Відомий із письмових джерел з 14 ст. У Галаці був похований Іван Мазепа. <i>Наявність вулиці Галацької підкреслює історичний зв'язок м. Ізмаїл з сусідніми землями.</i>
41.	вул. Добролюбова	Микола Добролюбов – російський літературний критик, публіцист. Належав до плеяди російських революційних демократів, як попередників російського соціал-демократичного руху.	вул. Мойше Рубіна	Мойше Рубін (1856–1940) – уродженець Ізмаїла, єврейський прозаїк, публіцист і педагог, один із зачинателів єврейської журналістики та єврейської освіти в Аргентині. Сім'я емігрувала в Аргентину в 1866 р. Був одним із перших педагогів у сфері єврейської освіти в країні. Автор низки виданих у Буенос-Айресі книг, підручників та методичних посібників для вчителів. З появою в Аргентині єврейської преси на ідиш на початку ХХ ст. Мойше Рубін друкував у ній оповідання, статті на педагогічні теми, біографії та історичні нариси. <i>Наявність вулиці Мойше Рубіна вказуватиме на внесок уродженців Ізмаїла в розвиток культури й освіти інших країн, підкреслюватиме роль єврейської спільноти в житті міста та регіону.</i>
42.	вул. Достоевського	Федір Достоевський – російський письменник. Мав яскраво виражені проросійські шовіністичні та українофобські погляди.	вул. Олександра Теодорова-Балана	Александар Теодоров-Балан (1859–1959) – болгарський лінгвіст і літературознавець, перший ректор Софійського університету. Народився в селі Кубей (тепер Болградського району). Навчався в Карловому (Прага) і Лейпцизькому університетах. У 1888 на базі Вищого педагогічного училища заснований Софійський університет. Теодоров-Балан був обраний в січні 1889 року першим ректором університету і ще кілька разів обирався на цей пост. Всього він пропрацював в університеті 70 років. З 1939 року – почесний доктор Софійського університету і академік Болгарської АН. <i>Наявність вулиці Олександра Теодорова-Балана вказує на важливість болгарської спільноти в житті Буджаку, а також на інтенсивні болгарсько-українські політичні і культурні взаємини.</i>
43.	вул. Єсеніна	Сергій Єсенін – російський поет, представник новоселянської поезії та лірики	вул. Берладська	Берладська земля – історична назва території між Дністром, Карпатами, Дунаєм та Чорним морем. Уособлення української (руської) присутності на Нижньому Подунав'ї в середньовіччі. Назва походить від річки Берладь (Бирладь), лівої притоки Серету, та містечка Бирлад, що було центром землі. Існує дві версії щодо локалізації Берлада (Бирлада): 1) на місці сучасного міста Бирлад; 2) на місці села Ескі-Бирлат (сучасне села Кастелу, 4 км на схід від міста Меджидія). Обидві локалізації сумнівні. Аналіз літописного повідомлення про

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<p>переслідування берладників (1159) дозволяє припустити, що Бирлад треба шукати у заплаві Дунаю вище за течією від Вічини (сучасного міста Ісакча). (Усі згадані населені пункти розташовані в Румунії). Виникла на землях літописних уличів та тиверців. У XII-XIII століттях – це територія, контрольована Галицьким (Галицько-Волинським) князівством. З кінця XIII століття на цих землях формується Молдавське князівство.</p> <p><i>Наявність вулиці Берладської засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Берладська буде розташована в мікрорайоні Баранівка. Тут також існують вулиця Ярослава Мудрого, пропонуються вулиці Ярослава Осмомисла (тепер Щусєва) та князя Святослава (тепер Гайдара). Разом вони б творили символічний «княжій простір» міста.</i></p>
44.	вул. Жуковського	Василь Жуковський – російський поет, один із основоположників романтизму в російській поезії, автор багатьох елегій, послань, пісень, романсів, балад і епічних творів. Також відомий як перекладач поезії та прози, літературний критик, педагог.	вул. Леся Курбаса	<p>Леся Курбас (повне ім'я – Олександр-Зенон Степанович Курбас) – представник «розстріляного відродження», український режисер, актор, теоретик театру, драматург, публіцист, перекладач. Народний артист УРСР (1925). Леся Курбас був засновником спочатку політичного (1922 – 1926), а потім і філософського (1926 – 1933) театру в Україні. У виставах свого філософського театру «Березіль» (Харків) Курбас малоє всесвіт, де головним стає особлива довіра до життя людини у всіх його суперечностях. 25 грудня 1933 року Курбас був заарештований і ув'язнений за звинуваченнями в участі у Українській військовій організації.</p> <p><i>Наявність вулиці Леся Курбаса є вшануванням пам'яті діячів «розстріляного відродження»</i></p>
45.	вул. Короленка провулки Короленка 1,2	Володимир Короленко – український письменник польського походження, журналіст, публіцист, літературний редактор та громадський діяч. Описував українців у зневажливому тоні. Шляхи розвитку української культури бачив у її тісному зв'язку і взаємодії з російською	вул. Олександри Савченко	<p>Олександра Савченко (1942–2020) – уродженка Ізмаїла, відома українська педагогиня, докторка педагогічних наук, професорка, академkinя-засновниця і віцепрезидентка Національної академії педагогічних наук України, головна наукова співробітниця відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України. заслужена працівниця освіти України, лауреатка Державної премії в галузі освіти, почесна професорка багатьох закладів вищої освіти України, фахівчиня в галузі загальної педагогіки і дидактики початкової школи. Упродовж 1995–2000 рр. обіймала посаду заступника Міністра освіти України.</p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		культурою. Відношення Короленка до українського націоналізму було негативним.		<i>Наявність вулиці Олександри Савченко підкреслює вагомий внесок уродженців Ізмаїла в розвиток української сучасної культури, освіти й науки. Пропонується перейменувати вулицю Короленко на вулицю Олександри Савченко, оскільки вона виходить на школу № 11 та підкреслює вплив відомої педагогині на українську освіту.</i>
46.	вул. Крилова	Іван Крилов – російський байкар-перекладач. Поряд з тим, що більша частина його сюжетів є оригінальними, окремі з них сягають до байок Жана де Лафонтена (який, в свою чергу, запозичив їх у Езопа, Федра і Бабрія).	вул. Баранівська	Баранівка – одне із передмість Ізмаїла, що знаходилось на північному заході від міста. Назва зафіксована на картах румунського часу. <i>Наявність вулиці Баранівської сприятиме збереженню в пам'яті населення географічних назв колишніх передмість – сучасних районів. Нинішня вулиця Крилова є однією з найбільших вулиць, яка проходить по території колишнього передмістя.</i>
47.	вул. Купріна	Олександр Купрін – російський письменник. Деякий час проживав у Києві, де публікував свої твори в газетах «Киевское слово», «Киевлянин», «Жизнь и искусство».	вул. Павла Чубинського	Павло Чубинський (1839–1884) – український етнолог, фольклорист, поет, громадський діяч, автор Гімну України. <i>Наявність вулиці вказуватиме на український простір міста.</i>
48.	вул. Курчатова	Ігор Курчатов – радянський фізик, організатор і керівник робіт в галузі атомної науки і техніки в СРСР.	вул. Володимира Вернадського	Володимир Іванович Вернадський (1863 – 1945) – український науковець та філософ. Природознавець, засновник геохімії, біогеохімії та радіогеології, вчення про біосферу, ноосферу, космізм. Один із засновників Української академії наук, її дійсний член (від 1918) та перший голова-президент (від 01.01.1919 до 31.12.1921). Засновник Національної бібліотеки Української держави в Києві (нині — Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського). Організатор та директор Радієвого інституту (1922—1939), Біохімічної лабораторії (з 1929 року; зараз Інститут геохімії й аналітичної хімії імені В. І. Вернадського РАН). Дійсний член НТШ. Почесний член багатьох академій (Паризької, Чеської, низки інших) та наукових товариств. Збагатив науку глибокими ідеями, що лягли в основу нових провідних напрямів сучасної мінералогії, геології, гідрогеології, визначив роль організмів у геохімічних процесах. Для його діяльності характерні широта інтересів, постановка кардинальних наукових проблем, наукове передбачення.

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<i>Наявність вулиці Володимира Вернадського підкреслює вшанування пам'яті вчених зі світовим ім'ям у міському просторі Ізмаїлу.</i>
49.	вул. Левітана	Ісаак Левітан – російський художник єврейського походження, академік пейзажного живопису.	вул. Михайла Вербицького	Михайло Вербицький (1815–1870) – український композитор, хоровий диригент, священник УГКЦ, громадський діяч, автор музики державного гімну України «Ще не вмерла Україна». <i>Наявність вулиці вказуватиме на український простір міста.</i>
50.	вул. Лермонтова	Михайло Лермонтов – російський поет, прозаїк, драматург.	вул. Івана Нечуя-Левицького	Іван Нечуй-Левицький (1838–1918) – український письменник, класик української літератури. У 1873–1885 рр., після того, як відмовився брати участь в русифікаторських діях російського уряду у Польщі, працював у Кишинівській чоловічій гімназії, очолював українофільський гурток прогресивно настроєних учителів, які на таємних зібраннях обговорювали гострі національні та соціальні проблеми. У той час І. Левицький, який пропагував у Кишиневі українську літературу, потрапив під таємний нагляд жандармерії. Саме на «бессарабський» період припадає розквіт літературної та публіцистичної творчості Нечуя-Левицького. Тут він пише працю «Про непотрібність великоруської літератури для України та Слов'янщини», повісті «Микола Джеря», «Кайдашева сім'я», роман «Хмари» та інші твори. <i>Наявність вулиці Іван Нечуя Левицького підкреслюватиме вплив українського культурного простору на Буджак.</i>
51.	вул. Ломоносова	Михайло Ломоносов – російський учений-натураліст, геохімік, поет, перший російський академічно освічений вчений.	вул. Копанобалківська	Копана Балка – одне із передмість Ізмаїла, що знаходилося на південному сході від міста. Назва зафіксована на картах румунського часу. <i>Наявність вулиці Копанобальської сприятиме збереженню в пам'яті населення географічних назв колишніх передмість – сучасних районів. Нинішня вулиця Ломоносова є однією з найбільших вулиць, яка проходить по території колишнього передмістя.</i>
52.	вул. Лядова	Анатолій Лядов – російський композитор, диригент і педагог, професор Петербурзької консерваторії.	вул. Волонтерська	Протистояння російській військовій агресії, яка розпочалася з 2014 р., не можна уявити без волонтерського руху. <i>Наявність вулиці Волонтерської є виявом пошани до українських волонтерів, у тому числі міста Ізмаїла.</i>
53.	вул. Маяковського	Володимир Маяковський – російський радянський поет, публіцист, драматург та громадський діяч.	вул. Амвросія Ждахи	Амвросій Ждаха (1855–1927) – український ілюстратор і художник, уродженець Ізмаїла. Першим з українських графіків розпочав працю над комплексним оформленням «Кобзаря» Тараса Шевченка. Народився в Ізмаїлі. При народженні отримав прізвище Смаглій по матері – Уляні Смаглій. Батько його – Андрій Ждаха, походив із нащадків задунайських козаків. Згодом родина переїхала до Очакова, поет у 1856 році увійшов до складу Молдавського князівства.

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<p>Він творив простір української Одеси в роки правління Миколи II. З початку 90-х років XIX століття його приваблює історико-етнографічна тематика, яка стає головним напрямком його творчості. Амвросій Ждаха перший з українських графіків розпочав працю над комплексним оформленням «Кобзаря» Т. Шевченка. В його творчому доробку також робота над ілюструванням Нового завіту, «Іліади» та «Одіссеї» Гомера, «Слова о полку Ігоревім», творів П. Куліша, М. Комарова та І. Липи.</p> <p><i>Наявність вулиці Амвросія Ждахи підкреслює вагомий внесок уродженців Ізмаїла в розвиток української культури.</i></p> <p><i>Враховуючи вагомий внесок Амвросія Ждахи, вважаємо доцільним назвати одну з центральних вулиць на його честь, зокрема вулицю Маяковського.</i></p>
54.	вул. Мічуріна	Іван Мічурін – російський біолог і селекціонер-помолог, автор багатьох сортів плодово-ягідних культур, почесний член АН СРСР, академік ВАСГНІЛ.	вул. Михайла Драгоманова	<p>Михайло Драгоманов (1841–1895) – видатний український публіцист, історик, філософ, економіст, літературознавець, фольклорист, громадський діяч, засновник українського соціалізму. Брат письменниці та громадської діячки Олени Пчілки, дядько Лесі Українки, тесть Івана Шишманова та Івана Труша.</p> <p>Один із організаторів «Старої громади» у Києві. Після звільнення за політичну неблагонадійність емігрував до Женеви, де очолював осередок української політичної еміграції (1876–1889). З 1889 року професор кафедри загальної історії Софійського університету. У Болгарії провів останні роки свого життя, де помер і похований.</p> <p><i>Наявність вулиці Михайла Драгоманова підкреслює важливість болгарської спільноти в житті Буджаку, а також вказує на тривалі болгарсько-українські політичні і культурні взаємини.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Михайла Драгоманова стане однією з головних вулиць центральної частини міста. Її вибір мотивований вагомим вкладом цієї особи в історію України та розвиток українсько-болгарських взаємин. Вулиця Драгоманова буде розташована поруч із старим корпусом Університету, паралельно з запропонованою вулицею Інститутською (тепер Чернишевського), створюючи «освітній простір» міста.</i></p>
55.	вул. Некрасова Некрасова проїзд пров. Некрасова	Микола Некрасов – російський поет, письменник і публіцист. Його творчість відіграла значну роль у формуванні реалістичного стилю радянської поезії.	вул. Старонекрасівська	<p>Старовинна назва вулиці Ізмаїла, яка існувала з початку XX ст. до 1963 р. Вулиця була названа на честь дороги, яка виходила на Стару Некрасівку.</p> <p><i>Наявність вулиці Старонекрасівської підкреслюватиме повернення історичних топонімів Ізмаїла, які були забуті внаслідок ідеологізації суспільного життя за радянських часів.</i></p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
56.	вул. Огарьова	Микола Огарьов – російський поет, публіцист, революційний діяч. З 1856 році жив в еміграції (Лондон, Женева). Належав до плеяди російських революційних демократів, як попередників російського соціал-демократичного руху.	вул. Стефана Куницького	<p>Стефан Куницький (1640–1684) – гетьман Правобережної України (1683–1684), фактично учасник європейської антитурецької коаліції, учасник походів на Молдавію і Буджак.</p> <p>24 серпня 1683 року універсалом польського короля Яна III Собеського призначений гетьманом Війська Запорозького на Правобережній Україні. У листопаді того ж року здійснив похід до Молдавського князівства та Буджак, відволікаючи тим самим частину османських сил від участі у боях з Австрією та Річчю Посполитою після Віденської битви. Його союзником був молдавський господар Стефан Петричейку. У грудні 1683 року Куницький здобув перемогу над турецько-татарськими військами Яли-паші під містом Кіцкани (нині село в Молдові), після чого рушив углиб володінь Ногайської орди. Знищив поселення навколо Акермана (нині Білгород-Дністровський) і дійшов до берегів Чорного моря, де розорив передмістя Ізмаїла та Кілії. Ці бої досить детально висвітлювали тогочасні європейські газети – польські, італійські, німецькі, французькі та швейцарські «летючі листки». Перемога українців у Північному Причорномор'ї була відзначена святковою Літургією в головному соборі Відня за участю імператора Леопольда I Габсбурга та римського папи Інокентія XI.</p> <p>30 грудня 1683 року біля с. Тобак (нині с. Табаки Болградського р-ну Одес. обл.), що на північний схід від Рені, війська кримського хана Хаджи-Гірея II протягом п'яти діб атакували козаків в оборонному військовому таборі. Не витримавши ворожого натиску, Куницький разом з кінними полками зумів переправитися через річку й покинути табір, у якому залишалися піхотні полки на чолі з полковником А.Могилою, вони через деякий час також вирвалися з оточення.</p> <p><i>Наявність вулиці Стефана Куницького засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i></p> <p><i>За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Стефана Куницького стане однією з вулиць мікрорайону Баранівка. Крім того, в цьому мікрорайоні розташовані вулиці Богдана Хмельницького, Івана Сагайдачного, Запорізька, пропонуються вулиці Задунайської Січі (тепер Матвія Платова), Івана Підкови (тепер Олександра Невського), Івана Сверчовського (тепер Лізи Чайкіної). Разом вони б творили символічний «козацький простір» міста.</i></p>
57.	вул. Павлова пров. Павлова	Іван Павлов – російський фізіолог, творець науки про вищу	вул. Віктора Кемулі	Віктор Кемуля (пол. Wiktor Kemula; 1902– 1985) – уродженець Ізмаїла, польський фізико-хімік, дослідник в галузі електрохімії. Президент

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		нервову діяльність і уявлень про процеси регуляції травлення; засновник найбільшої російської фізіологічної школи.		<p>Польського хімічного товариства, член Польської академії наук. Середню освіту отримав в Ізмаїлі, здобув вищу освіту в Львівському університеті імені Яна Казіміра. У середині 1939 року його було призначено завідувачем кафедри неорганічної хімії Варшавського університету, однак із початком Другої світової війни німецька окупаційна влада зачинила освітні заклади, тому Кемуля зміг продовжити діяльність на цій посаді лише по завершенню війни. У 1947–1950 роках він обіймав посаду декана факультету природничих наук. Був одним з піонерів у дослідженні фотохімії вуглеводнів у газовій фазі, основний внесок стосується полярографії. Є автором посібників «Неорганічна хімія», «Емісійний спектральний аналіз». Загальний науковий доробок Кемули становить близько 400 публікацій. Під його керівництвом було захищено понад 30 докторських дисертацій.</p> <p><i>Наявність вулиці Віктора Кемули вказуватиме на внесок уродженців Ізмаїла в розвиток науки й освіти інших країн, підкреслюватиме роль польської спільноти в житті міста, а також на тривалі українсько-польські політичні, економічні й культурні взаємини.</i></p>
58.	вул. Папаніна	Іван Папанін – російський дослідник Арктики, доктор географічних наук, контрадмірал. Двічі Герой Радянського Союзу. Член Центральної Ревізійної комісії ВКП(б) у 1941–1952 роках. Депутат Верховної Ради СРСР 1-2-го скликань.	вул. Петра Могили	<p>Петро Могила (1596–1647) – київський православний митрополит (1633–1647), архімандрит Києво-Печерського монастиря (з 1627). Належав до давнього молдавського боярського роду Могили. Син молдавського і волоського господаря Симеона Могили, брат молдавського господаря Мойсея Могили, дядько гетьмана Правобережної України Андрія Могили, племінник молдавського господаря Єремія Могили.</p> <p>Народився в Сучаві (тепер Румунія). Після смерті батька його родина полишила Молдову і переїхала на українські землі Речі Посполитої. Початкову освіту Петро Могила здобув у Львівській братській школі, згодом вчився на Заході. У 1627 році обраний архімандритом Києво-Печерського монастиря, а 1633 року очолив Київську православну митрополію.</p> <p>1631 р. був засновником Києво-Могилянської колегії, де навчалося чимало вихідців з молдавських земель. За її зразком 1640 року у Яссах виникла Academia Vasiliană, перша вища школа в Молдавському князівстві. Підтримував діяльність друкарні Києво-Печерської лаври. За її зразком у Яссах виникла друкарня, де вперше було надруковані книги румунською мовою. Аналогічно доклався до виникнення друкарства у Валахії.</p>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				<i>Наявність вулиці Петра Могили підкреслює важливість молдавської спільноти в житті Буджаку, а також вказує на тривалі молдавсько-українські політичні і культурні взаємини. За умови прийняття цієї пропозиції вулиця Петра Могили стане однією з головних вулиць центральної частини міста. Її вибір мотивований вагомим вкладом цієї особи у розвиток українсько-болгарських взаємин. Важливим фактором є й те, що на цій вулиці розташований монастир Св. Костянтина і Єлени</i>
59.	вул. Пирогова	Микола Пирогов – хірург Російської імперії, анатом і педагог.	вул. Бориса Драганова	Борис Драганов (1920–2022) – академік Академії наук вищої освіти України, академік Міжнародної академії холоду (Нідерланди), професор Національного університету біоресурсів і природокористування України, автор більш ніж 500 наукових публікацій. З 1949 по 1952 рік працював конструктором, а потім головним конструктором Дунайського пароплавства. <i>Наявність вулиці Бориса Драганова підкреслює вагомий внесок осіб, життя яких було пов'язане з Ізмаїлом, в розвиток української сучасної освіти й науки.</i>
60.	вул. Пржевальського	Микола Пржевальський – російський мандрівник, географ, природодослідник, науковець, історик, археолог.	вул. Івана Гриценка	Іван Гриценко (бл. 1885–1936) – відомий український співак (драматичний тенор), чоловік Ольги Грозовської: похований у Ізмаїлі. Соліст Київської, Харківської, Тбіліської і Одеської опер; чудовий виконавець українських народних пісень і романсів. У 1911, 1914 роках на фірмі «Екстрафон» (Київ) записав 36 творів, зокрема пісні «Повій, вітре, на Вкраїну», «Дивлюсь я на небо», «Ой не шуми, луже», «Сонце низенько», а також низку романсів М. Глінки, В. Заремби, М. Лисенка. 1919 року через хворобу залишив сцену й переїхав до Ізмаїла, де проживав до смерті. <i>Наявність вулиці Івана Гриценка підкреслює вагомий внесок осіб, пов'язаних з Ізмаїлом, у розвиток української та світової культури.</i>
61.	вул. Пушкіна	Олександр Пушкін – російський поет, драматург і прозаїк, який заклав основи російського реалістичного напрямку, критик і теоретик літератури, історик, публіцист; один з найавторитетніших літературних діячів першої третини ХІХ століття. Російський шовініст.	вул. Героїв України	Назва увічнюватиме значний внесок і жертвовність українських героїв у становлення та збереження незалежності України. <i>Перехрестя центральної вулиці міста з проспектом Незалежності створюватиме новий символічний простір міста, який збереже в пам'яті населення сучасні події в Україні. Цей простір в подальшому може бути використаний для комеморації та створення нових меморіальних місць.</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
62.	пров. П'ятницького	Митрофан П'ятницький – російський музикант, виконавець і збирач російських народних пісень.	пров. Пантелеймона Куліша	Пантелеймон Олександрович Куліш (1819 – 1897) — український письменник, фольклорист, етнограф, мовознавець, перекладач, критик, редактор, видавець, філософ історії. Активно сприяв розвитку української літературної мови, науки, філософії, історії. Автор першої фонетичної абетки української мови, яка лежить в основі сучасного українського правопису та мовлення. Відомий найбільше як перекладач Біблії та як автор першого українського історичного роману «Чорна рада». Писав українською та російською мовами. Член Сербської академії наук та мистецтв. <i>Наявність вулиці Пантелеймона Куліша засвідчує зв'язок міського простору Ізмаїлу з українською культурою.</i>
63.	вул. Тимірязєва пров. Тимірязєва	Климент Тимірязєв – російський природознавець-дарвініст, біолог, фізіолог, один з основоположників російської і радянської школи фізіологів рослин; член-кореспондент РАН.	вул. Анатолія Якушева	Анатолій Якушев – видатний ізмаїльський лікар, що присвятив все життя розвитку охорони здоров'я. Закінчив курси загальної хірургії у 1952 році, почав працювати в Ізмаїлі головним лікарем онкологічного диспансеру. Домігся будівництва спеціалізованої лікарні, яка стала в Придунайському краї регіональною. У 2021 р. на будівлі колишнього онкологічного диспансеру, зараз – паліативного відділення міської лікарні, урочисто відкрито дошку пам'яті видатному лікарю. <i>Наявність вулиці Анатолія Якушева підкреслюватиме збереження пам'яті про видатних ізмаїльських діячів різних сфер, у тому числі охорони здоров'я.</i>
64.	вул. Толстого	Лев Толстой – один із найвідоміших російських письменників і мислителів. Просвітник, публіцист, релігійний мислитель, його авторитетний погляд послужив причиною виникнення нової релігійно-моральної течії в Росії – толстовства.	вул. Валерія Виходцева	Валерій Виходцев (1949–2003) – відомий український поет, що оспівував у своїй творчості красу українського Буджаку. Народився на Одещині; більша частина його життя минула на Дунаї, в українському містечку Кілія. Працював у різний час учителем української мови та літератури і вихователем у школі-інтернаті. У 1984 році заснував літературне об'єднання «Дельта» (з 1994 року «Дунайська хвиля»). Автор збірок: «Дзвони вічного добра» (Ізмаїл-Кілія, 1998), «Полум'я кульбаб» (Одеса, 1998), «Музика серця» (Ізмаїл, 2019), віршів поза збірками. Дипломант Міжнародного літературного конкурсу «Гранослов» (1994). Член національної Спілки письменників України (2000). <i>Наявність вулиці Валерія Виходцева підкреслюватиме український літературний простір Буджаку, вплив уродженців регіону на розвиток сучасної української культури. Пропонується перейменувати вулицю Льва Толстого, близькість якої до Дунаю підкреслюватиме дунайські мотиви творчості поета.</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
65.	вул. Тургенева	Іван Тургенєв – російський письменник і поет, публіцист та драматург, класик російської літератури 19 ст.	вул. Івана Огієнка	Митрополит Іларіон (світське ім'я Іван Іванович Огієнко; 1882 – 1972) – український науковець, єпископ ППЦ (від 1940), митрополит УАПЦ (від 1944), предстоятель УГПЦК (від 1951), політичний, громадський і церковний діяч, мовознавець, лексикограф, історик церкви, педагог. Член Київського товариства старожитностей і мистецтв, дійсний член Наукового товариства імені Тараса Шевченка (від 1922). Перший ректор Кам'янець-Подільського державного українського університету (нині — Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка). Ініціатор створення й голова Українського наукового богословського православного товариства в Канаді (1954), ректор заснованого у Вінніпезі Українського народного університету (1948), декан і лектор богословського факультету колегії Св. Андрія Манітобського університету. У колі наукових інтересів Огієнка-мовознавця були проблеми кириличної палеографії, історії старослов'янської та української мов, будови, стилістики та культури української мови, питання українського правопису. Під час навчання в аспірантурі Київського університету Святого Володимира (1910–1914) впорядкував перші 6 словників навчального, історичного, правописного та термінологічного типів. Огієнко – автор «Десяти мовних заповідей свідомого громадянина». <i>Наявність вулиці вказуватиме на український простір міста.</i>
66.	вул. Форш Ольги	Ольга Форш – російська радянська письменниця. Відома в основному як авторка історичних романів, які малюють революційно-демократичну боротьбу в Росії на прикладах видатних особистостей.	вул. Федора Вовка	Федір Вовк (1847–1918) – видатний український антрополог і етнограф, автор першої загальної науково обґрунтованої концепції антропологічного складу українців; один з перших дослідників української спадщини в Північній Добруджі, де проживали нащадки задунайських козаків. У 1880-х роках провів тривалі польові дослідження в регіоні. Автор монографії «Задунайская Сечь (по местным воспоминаниям и рассказам)» (1883) та статті «Українське рибальство в Добруджі» (1899). <i>Наявність вулиці Федора Вовка засвідчує, що історія Буджаку завжди перебувала у полі зору українських науковців.</i>
67.	вул. Челюскіна пров. Челюскіна	Семен Челюскін – російський полярний мореплавець. Подвиг «Челюскінців» був один із головних наративів довоєнної радянської пропаганди.	вул. Флорі Россетті	Флоря К. Россетті – директор школи в передмісті Копана Балка, автор монографії про Ізмаїл, що вийшла в 1934 році і є єдиною комплексною працею про історію міста за румунських часів. <i>Наявність вулиці Флорі Россетті вказуватиме на важливість збереження пам'яті про румунський період історії Ізмаїлу, а також на тривалі українсько-румунські політичні та культурні взаємини.</i>

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
68.	вул. Чернишевського	Микола Чернишевський – російський літературний критик, революціонер-демократ, теоретик утопічного соціалізму, філософ-матеріаліст, публіцист і письменник.	вул. Інститутська	Пропонується назва, яка вказуватиме на роль Ізмаїльського педагогічного інституту (з 2002 р. – Ізмаїльський державний гуманітарний університет) в освітньому, науковому та культурному житті міста і регіону. 70 років тому, у 1952 р., педагогічний інститут з Білгород-Дністровського було переведено в Ізмаїл, що справило значний вплив на розвиток інтелектуального потенціалу міста. <i>Вулиця Інститутська буде розташована паралельно з запропонованою вулицею Михайла Драгоманова (тепер Мічуріна), створюючи «освітній простір» міста.</i>
69.	вул. Шишкіна	Іван Шишкін – російський художник-пейзажист, живописець, рисувальник і гравер-аквафортист, керівник пейзажної майстерні Імператорської Академії мистецтв.	вул. Юрія Липи	Юрій Липа (1900–1944) – видатний український публіцист і філософ, діяч визвольного руху, автор геополітичної Чорноморської доктрини. Освіту здобув в Одесі, під впливом Івана Липи сформувався як палкий патріот незалежної, соборної України. Головною працею всього життя для Юрія Липи стала філософсько-політологічна трилогія «Призначення України» (1938), «Чорноморська доктрина» (1940) і «Розподіл Росії» (1941). У ній він сформулював геополітичну доктрину про необхідність створення Антиросійського блоку причорноморських країн – України, Туреччини, Грузії, Болгарії, Румунії, Дону, Кубані. Лідером такого об'єднання, на думку автора, мала стати Україна, враховуючи велику площу її території, чисельність і працьовитість населення. <i>Наявність вулиці Юрія Липи вказуватиме на проукраїнський рух на півдні України часів Української національної революції та міжвоєнного періоду, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i>
70.	вул. Щусєва	Олексій Щусєв – російський архітектор, творець так званого «неоросійського стилю» в архітектурі. Автор проекту і архітектор Мавзолею Леніна у Москві.	вул. Короля Данила	Данило Галицький (також король Данило Руський, Данило Романович; 1201–1264) – король Русі, правитель Галицько-Волинського князівства. Князь галицький, володимирський. Останній самостійний Великий князь Київський. Представник роду Романовичів, гілки Волинських Мономаховичів із династії Рюриковичів. <i>Наявність вулиці засвідчує, що історія Буджаку тісно вплетена в історію України, а також спростовує міф про визначальну роль Росії в історії регіону.</i>
IV. Назви на честь представників радянського комуністичного підпілля Ізмаїльщини, що брали участь в антирумунському спротиві, проте не пов'язані з національним рухом				
71.	вул. Бабака Михайла	Михайло Бабак – уродженець Ізмаїла. Брав активну участь у боротьбі з румунською владою у	вул. Пойдівська	Пойдівка – одне із передмість Ізмаїла, що знаходилось на північному сході від міста. Назва зафіксована на картах румунського часу.

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
		регіоні. Кілька разів був заарештований. Втік з в'язниці до СРСР. Ректор Херсонського сільськогосподарського інституту та Одеського сільськогосподарського інституту. У 1937 р. був репресований.		<i>Наявність вулиці Пойдовської сприятиме збереженню в пам'яті населення географічних назв колишніх передмість – сучасних районів. До 1950 р. вулицею Пойдовка називалася сучасна вулиця Чехова. Враховуючи дискусійність перейменування вулиці Чехова, пропонуємо перейменувати вулицю Бабака Михайла, яка проходить в цьому районі на вулицю Пойдовську.</i>
72.	вул. Бурлаченка Сергія	Сергій Бурлаченко – один із очільників комуністичного підпілля в Ізмаїлі проти румунської влади. Неодноразово був у ув'язненій. У 1939-1940 рр. керував обласним комітетом Бессарабської підпільної організації у Кишиніві. У повоєнний час працював заступником Міністра сільського господарства МРСР.	вул. Вірменська	Старовинна назва вулиці Ізмаїла, яка існувала з середини 1830-х рр. до 1963 р. Вулиця була названа на честь вірмен-поселенців, які її заселяли. Крім цього, в цей саме час була збудована вірменська церква Святого Георгія, що була зруйнована радянською владою на початку 1960-х років. <i>Наявність вулиці Вірменської підкреслюватиме повернення історичних топонімів Ізмаїла, які були забуті внаслідок ідеологізації суспільного життя за радянських часів, вказуватиме на роль вірменського етносу в історії міста, нагадуватиме про антицерковну політику радянської влади.</i>
73.	вул. Кольцова	М. Кольцов – бессарабський підпільник, члена «Південно-революційного комітету», один з керівників Татарбунарського повстання.	вул. Гагаузька	Гагаузи в Україні – гагаузька етнічна меншина, яка проживає на території України. Найбільше їх на території нашої держави мешкає саме в Одеській області. Зокрема в Ізмаїльському районі є два села, де переважає гагаузьке населення: Старі Трояни і Котловина. <i>Наявність вулиці Гагаузької підкреслює поліетнічний склад населення регіону, а також тривалі українсько-гагаузькі культурні взаємини.</i>
74.	вул. Сергієнка Володимира	Володимир Сергієнко – учасник антирумунського підпільного руху у місті Ізмаїлі, член Ізмаїльської підпільної комсомольської організації.	вул. Анатолія Тичини	Анатолій Тичина (1932–2022) – доктор історичних наук, професор, почесний громадянин м. Ізмаїл. Уся професійна та наукова діяльність А.К. Тичини пов'язана з освітньою галуззю. З листопада 1975 до січня 1987 р. А.К. Тичина – ректор Ізмаїльського державного пединституту. З 1992 р. по 2011 р. – завідувач кафедри історії України, з 2011 р. по 2015 р. – професор цієї кафедри. Почесний академік Української Академії історичних наук (1999 р.); член редакційної колегії часопису «Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (Ізмаїл). Впродовж багаторічної педагогічної та наукової діяльності Тичина А.К. став наставником для декількох тисяч випускників, серед яких є науковці, викладачі, вчителі ЗОШ м. Ізмаїла, району, області, посадовці міської,

№	Стара назва	Обґрунтування	Нова назва	Обґрунтування
				районної і обласної держадміністрації, керівники структурних підрозділів Ізмаїльського державного гуманітарного університету. <i>Наявність вулиці Олександри Савченко підкреслює вагомий внесок мешканців Ізмаїлу в розвиток української сучасної культури, освіти й науки.</i>
75.	вул. Чернова Семена	Семен Чернов– один із керівників Ізмаїльського центру Бессарабського обкому компартії Румунії на початку 1930-х років.	вул. Єврейська	На ізмаїльських картах початку ХХ ст. позначено єврейське кладовище, яке знаходилося в районі сучасного парку Богдана Хмельницького. Після Другої світової війни на цьому кладовищі були поховані тіла євреїв, розстріляних нацистами. Однак у 1952 р. кладовище було розформоване, а останки були перепоховані на іншому кладовищі. <i>Запропонована назва дозволить вшанувати пам'ять жертв Голокосту та, водночас, вказуватиме на поліетнічну структуру населення, в якому євреї займали вагоме місце із самого початку існування міста.</i>